ՏԱՐԵՄՈՒՏԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹՅՈՒՆ ՄԱՅՐ ԱԹՈՌՈՒՄ

Եթե ժամանակը հավիտենական է և որպես հասկացություն՝ հարաբերական, այս Նոր տարով այն դառնում է կյանքը խորհրդանշող մի իմաստություն:

Նոր տարին որպես ժամանակի մի հատված, մի հանգրվան է հանդիսանում, որ մարդը կանգնում և հաշիվ է տալիս ինքն իրեն: Այդ պահը կյանքի այն հատվածն է, երբ մարդը հեգնադարձ մի հայացք է գցում իր անցած ուղու և իր կատարած գործունեության վրա, բարի և չար արարքների վրա:

Դեկտեմբերի 31-ին Վեհափառ Հայրապետը, Մայր Աթոռի միաբանության, ներքին թեմերի առաջնորդների ուղեկցությամբ, առաջնորդվում է նախկին Հոգևոր Ճեմարանի հանդիսությունների սրահ, ուր Ճեմարանի դասախոսներն ու ուսանողները ծափողջույններով դիմավորում են Նորին Սրբությանը:

Ամանորի երեկոն սկսվում է Տերունական աղոթքով, որից հետո Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի սաները, ղեկավարությամբ Ճեմարանի երաժշտության դասախոս Ռուբեն Շարբաթյանի, կատարում են ՀՀ օրհներգը և Ճեմարանի քայլերգը:

Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի տեսչության անունից Վեհափառ Հայրապետին և ներկաներին ուղղված խոսքով հանդես է գալիս Ճեմարանի փոխտեսուչ Տ. Բարկեն աբեղա Սալրիյանը.

«Վեհափառ Տեր,

Գերաշնորհ Սրբազան Հայրեր, Հոգեշնորհ և Արժանապատիվ Հայրեր, պաշտոնեություն Մայր Աթոռի, սիրելի դասախոսներ, հյուրեր և շատ սիրելի սաներ Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի.

Իրոք մարդկային կյանքը նման է ակնթարթի: Կարծես երեկ էր, որ մեծ հանդիսությամբ դիմավորում էինք 1999 թվականը հույսերի և երազանքների կատարման մեծ ակնկալիքով, սակայն այսօր հրաժեշտ ենք տալիս նրան և մեր հայացքներն ուղղում դեպի գալիք նոր՝ 2000 թվականը:

Կարողացա՞նք արդյոք անցնող տարին արժևորել մեր կյանքում, թե ոչ, ցույց կտա ժամանակը, և պատմությունը կդառնա մեր դատավորը: Մի քանի ժամ հետո ժամացույցները կազդարարեն, որ 2000 թվականը մտել է իր

պարտականությունների մեջ, և մեզ համար բացվել է կյանքի, երազանքների ու հույսերի չգրված էջ, որը լցնում է մեզ Ամանորի խոհերով, երազանքներով, գործունեությամբ և աշխատանքի նոր հեռանկարներով:

Ժամանակի տեսակետից, հին և նոր տարին նույնն են՝ հավերժական և անփոփոխ, սակայն կյանքի մեջ էականը ոչ թե ժամանակի փոփոխությունն է մարդու համար, այլ կյանքի և մարդու փոփոխությունը, քանզի տարին նորանում է մարդու նո՛ր հավատով, նո՛ր խոհերով և նո՛ր գործերով:

Հուզիչ է կանգնել նոր տարվա շեմին վճռական այն որոշմամբ, որ գալիք տարում թոթափելու ենք մեր տկարությունները, հոգեպես վերանորոգվելու և ձգտելու ենք կատարելության՝ ապրելու մեզ Աստծո տրված ժամանակը որպես հոգով վերանորոգված մարդիկ, նոր իմաստ ու նպատակ տալու մեր կյանքին մեր բարի ու աստվածահաճո գործերով: Սա է մեր վճռական ուխտը նոր հազարամյակի լուսաբացին:

Վեհափառ Տեր, Ամանորի այս խաղաղ երեկոյին թույլ տվեք ի սրտե մաղթել Ձերդ Սրբությանը բազում լուսաշող տարիներ, որպեսզի Դուք որպես արդար Հովվապետ աննիրի աչքով հսկեք Ձեզ վստահված հոտին:

Հաղթական ոգի ենք մաղթում Ձեզ հնի ու նորի անկրկնելի հանդիպման և անդարձ բաժանման այս բոպեին, մաղթում ենք Ձեզ երջանիկ գահակալություն, ծրագրերի իրագործման լուսաշող ապագա, և թող Ձեր առնական ուսերը չկքեն դժվարին ու հոգսաշատ լծի ծանրությունից: Թող Էլ ավելի ծաղկի մեր Մայր Եկեղեցին Ձերդ Սրբության ղեկավարության ներքո, ու թող Աստված անսասան և միշտ ծաղկյալ պահի մեր Ս. Եկեղեցին իր հավատավոր ժողովրդով ու հոգևոր սպասավորներով:

Այս մտածումներով ու խոհերով առաջնորդված, թույլ տվեք, Վեհափառ Տեր, համբուրելու Ձեր Սուրբ Աջը և ասելու.

«Շնորհավոր Նոր տարի և Սուրբ Ծնունդ»»:

Հայր Սուրբի խոսքից հետո Ճեմարանի երգչախումբը կատարում է «Ով զարմանալի» և «Այսօր ձայնն հայրական» շարականները:

Միաբանների անունից Վեհափառ Հայրապետին և բոլոր ներկաներին շնորհավորում է Տ. Արշակ աբեղա Խաչատրյանը.

«Վեհափառ Տեր,

Գերաշնորհ, Հոգեշնորհ և Արժանապատիվ Հայրեր, սիրելի ներկաներ.

Քրիստոնյա մարդկության սիրտը կրկին բաբախում է տարեվերջյան զարկերով՝ ականջալուր Բեթղեհեմյան մսուրի հոգեպարար մեղեդուն և ճաշակելով «մեծ ու սքանչելի խորհուրդը», սակայն այս անգամ ուրիշ ոգեորությամբ ու պատասխանատվության ուրիշ զգացումով: Տարիները սահում են, և արդեն շուրջ երկու հազար տարեմուտներ են տոնվել այն օրից, ինչ մանուկ Հիսուս աշխարհ եկավ՝ այդ աշխարհի Լույսը դառնալու:

Սակայն այդ Լույսը, չդադարելով մաքրամաքուր ու հավիտենական Լույսը լինելուց, տակավին չի արժեորվել մարդկության կողմից:

Մարդկությունը շարունակում է իր ընթացքը «աջ և ահեակ» խուրդրումներով, «առ առաջնոցն մեղանչելով և վերջնոցն չար նշաւակ գոլով», սակայն և չկորցնելով Հավիտենական Լույսի մեջ մխիթարություն ու տեսիլք գտնելու իր փափագը:

Ահա այսպիսի մի հազարամյակ էլ անցավ, անցավ այսպիսի մի տարի, որ ոչ միայն Հայաստանի, այլև ողջ աշխարհի համար եղավ խոշոր իրադարձությունների ու տեղաշարժերի տարի:

Կարծես Ավետարանական վախճանաբանական կանխատեսումների լրման մի տարի լիներ այս. պատերազմներ՝ աշխարհի տարբեր ծագերում, դավադրություններ, երկրաշարժներ ու ջրհեղեղներ, որոնք բազում կյանքեր խլեցին:

Նույնն էր պարագան նաև Հայաստանում, երբ մեր Մայր Հայրենիքի վերաշինության ու համայն հայության համախմբմանը միտված գործուն քայլերի կատարման ճանապարհին, ողբերգականորեն զոհվեցին Հայոց պետական անվանի այրեր:

Սակայն, ի հեճուկս բազում փորձությունների ու դժվարությունների, անցնող տարին մեզ նաև ժպիտ պարգևեց, ժպիտ, որի մեջ թեև ուրախությունն անխառը չէր, բայց լավատեսության հույսը անբեկանելի էր:

Անցնող տարում Հայոց Եկեղեցու բոլոր զավակները, հոգևորականաց ու աշխարհականաց դասերով, մխիթարություն ստացան Աստծուց՝ Հայրապետական գահին բազմած տեսնելով նոր Հովվապետ՝ Ամենայն Հայոց նոր Հայրապետ՝ ի դեմս Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետի:

Չափազանց դժվարին ու պատասխանատու մի ժամանակաշրջանում Ամենայն Հայոց Հայրապետության ծանր լուծը ստանձնեց Վեհափառ Հայրապետը, մի ժամանակաշրջան, երբ, Վեհափառ հայրապետի խոսքերով

իսկ ասած, Լուսավորչի գահը բազում փշեր ունի, որոնք մշտապես մղում են ծառայության՝ առանց դադարի ու հանգստի:

Վստահ ենք, որ Հայոց Հայրապետը նոր հազարամյակում կարողանալու է Հայ Եկեղեցու ամբողջ ներուժը կենտրոնացնել, համախմբել ու ներգրավել աշխատանքի Հայ Եկեղեցու բոլոր զավակներին՝ նոր դարաշրջանում Եկեղեցին ևս առավել նորոգյալ ու բարեզարդ դարձնելու համար:

Երրորդ հազարամյակի նախաշեմին, հանուն Մայր Աթոռի ողջ միաբանության, Ամանորյա մեր շնորհավորանքներն ենք ուղղում Հայոց Հայրապետին՝ բազում տարիների քաջառողջ ու արևշատ կյանքի բարեմաղթանքներով:

Երջանկահիշատակ մեր նախորդ երկու Հայրապետները՝ Վազգեն Ա-ն և Գարեգին Ա-ն, իրենց նվիրումով բեղուն գործունեություն ծավալեցին. առաջինը՝ հատկապես եկեղեցաշինության, երկրորդը՝ Հայոց Եկեղեցու միջազգային հեղինակության բարձրացման մարզում:

Երրորդ հազարամյակի նախաշեմին, Վեհափառ Տեր, մեր Եկեղեցու առջև ծառացած դժվարագույն խնդիրը Հայ Եկեղեցու հասարակական դերի բարձրացումն է, և վստահ ենք, որ Ձեզ բնորոշ հետևողական աշխատանքով իրականացնելու եք Ձեզ բաժին ընկած այս ծանրությունը՝ ամենքիս աջակցությամբ:

Այս մտածումներով, միաբան եղբայրներիս անունից շնորհավորում եմ նաև ամենքիդ Ամանորը, այն համոզումով, որ նորոգ գործակցությամբ ու կամքով պարտինք նորեկ ժամանակաշրջանում սատարել Հայոց Հայրապետին՝ մեր երազների ու իղձերի Եկեղեցին կերտելու և մեզն ու տկարության մշուշը «ի սահմանաց մերոց ի բնակութենէս մերմէ» վանելու համար»:

Հայր Սուրբի խոսքին հաջորդում է Ճեմարանի երգչախումբի կողմից «Խընջույքի երգ»-ի կատարումը: Այնուհետև Հոգևոր Ճեմարանի դասախոսների անունից Վեհափառ Հայրապետին ուղղված շնորհավորական խոսքով հանդես է գալիս Ճեմարանի հայոց լեզվի դասախոս պրն. Դավիթ Գյուրջինյանը.

«Վեհափառ Տեր,

Գերաշնորհ, Հոգեշնորհ և Արժանապատիվ Հայրեր, հարգարժան գործընկերներ և սիրելի սաներ.

Հանդիսավոր և խորհրդալից է այս պահը: Կանցնեն բոպեներ, ժամեր, և մի անտես ձեռք կբացի նոր՝ 2000 թվականի դռները, և մենք քիչ առ քիչ կմոտենանք նոր հազարամյակի սկզբին:

Համոզված եմ, որ բարի և հրաշագեղ մեղեդիներ են հնչում բոլորիս սրտերում՝ առկեցուն հույսերով և հույզերով, նորանոր մտահղացումներով և անչար ցանկություններով:

Հույս ենք փայփայում, որ նոր տարում և այդուհետև խաղաղությունը պիտի թևածի Հայաստան աշխարհում և նրա Արցախ երկրամասում, հայ ժողովուրդը պիտի վերագտնի իր ոգու կորովը, ու պիտի թեթևանան նրա հոգսերը, ավելի կշենանա ու կհզորանա Մայր Աթոռը, Աստված ուժ և կարողություն կտա Ամենայն Հայոց ազգընտիր Կաթողիկոսին՝ Գարեգին Երկրորդ Վեհափառ Հայրապետին:

Համերաշխ մի ընտանիքի պես է ապրել Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանը: Լիաթոք ու հագեցած է եղել նրա առօրյան: Դասախոսներն իմաստության և բարեկրթության հունդեր են ցանել, մեր ուշիմ և աշխատասեր ուսանողները ժամանակ չեն կորցրել գիտելիքներ ամրարելու, հոգեպես և բարոյապես կատարելագործվելու համար՝ քաջ գիտակցելով, որ ուսումնառության այս տարիներն են կրթվելու ամենանպաստավոր ժամանակը: Իսկ մեր որոշ ուսանողներ ցանկանում են հենց այստե՛ղ և ա՛յս պահին կրկին հորդորել, որ զգաստանան, լիարժեք օգտագործեն անդառնալիորեն հեռացող ժամանակը՝ մշտապես հիշելով Գևորգյան Ճեմարանի թե՛ փառավոր անցյալը և թե՛ ներկա բարի համբավը:

Ակնկալում ենք, որ նաև ճեմարանական կյանքի բարենորոգում կլինի: Իսկ մենք այսուհետ ևս ջանք ու եռանդ չենք խնայի մեր պարտականությունները կատարելիս: Տա՛ Աստված, որ նոր հազարամյակ մտնենք արժանապատիվ կեցվածքով ավելի հզոր ու հպարտ:

Շնորհավոր Նոր տարի և Սուրբ Ծնունդ: Արևշատությո՛ւն և երկա՛ր կյանք Վեհափառ Հայրապետին: Նորանոր հաջողություններ և երջանկության մաղթանքներ Ձեզ բոլորիդ, սիրելի՛ բարեկամներ»:

Ուսանողության անունից Վեհափառ Հայրապետի, տեսչական-դասախոսական կազմի, միաբանության անդամների Նոր տարին շնորհավորում է Ճեմարանի Ջ լսարանի սան Հրանտ Կոստանյանը.

«Վեհափառ Տեր,

Գերաշնորհ Սրբազան Հայրեր, Հոգեշնորհ և Արժանապատիվ Հայրեր, բարեշնորհ սարկավագներ, դասախոսներ և հյուրեր.

Երկունքի վերջին պահերն է ապրում անցնող տարին՝ մի քանի ժամից ծնունդ ու կյանք պարգևելու ամանորին: Տարեվերջին, խոկման զգացումներով համակված, հավաքվել ենք այստեղ՝ բարի ճանապարհ ասելու անցնող և պատմություն դարձող 1999 թվականին և բարիգալստյան մաղթանքներով դիմավորելու 2000 թվականը:

Նոր տարվա սեմին կանգնած, մենք՝ հուսացյալ հոգիներս, աղոթում ենք առ Աստված. «Տէ՛ր, ուղղեա զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան»:

Եթե ժամանակը հավիտենական է և որպես հասկացություն՝ հարաբերական, ապա նոր տարով այն դառնում է պարզ, խորհրդավոր, ժամանակը խորհրդանշող մի իմաստություն:

Պատմությունն այլ բան չէ, եթե ոչ՝ հիշողությունների շղթա, ինչպես անհատը, հիշելով անցյալը, անցյալում ձեռք բերածը, արժևորում է ներկան: Անշուշտ, հիշարժան բաներ պետք է եղած լինեն, որպեսզի դրանք իրենց հետքը թողնեն մեր մեջ, և անցնող տարին Գևորգյան Հոգևոր Ճեմարանի համար հարուստ էր մի շարք իրադարձություններով. ի Տեր հանգյավ Գարեգին Ա Կաթողիկոսը, բայց շնորհապարտ ենք Աստծուն, որ տարին անգլուխ չենք բոլորում, այլ մեզ առաջնորդ ունենք նորընտիր Գարեգին Բ Հայրապետին:

Որքա՜ն երջանիկ ենք մենք այսօր, շրջապատված ձեզնով, սիրելի դասախոսներ և Հոգևոր Հայրեր, գլխավորությամբ Վեհափառ Հայրապետի: Եվ մենք վստահեցնում ենք ձեզ, որ մեր վերելքի ճանապարհին կլինենք համառ, հաստատակամ: Չենք ընկճվի դժվարություններից, կանգ չենք առնի ճանապարհի կեսին, կձգտենք միշտ դեպի գագաթ, միշտ դեպի բարձունք: Չէ՞ որ մեր ժողովրդի ու մեր Եկեղեցու պատմությունը մեր երկրի պես մի բլրաշատ լեռնաստանի է նման: Եվ որքան էլ շատ են անկումների ձորերը, որքան էլ խորն են պարտությունների վիհերը, նույնքան էլ առատ են հաղթանակների, սխրանքների բերած պարգևները:

Վեհափառ Տեր, մենք՝ Ճեմարանի սաներս, լավ սովորելով, մաքուր վարք ու բարքով և մեր հաստատակամությամբ ենք ցանկանում շնորհավորել Ձեր Ամանորը, քանզի քաջ գիտենք, որ մեր Եկեղեցու և ժողովրդի բարգավաճումը Հայոց Հայրապետի գերագույն ուրախությունն է:

Ճիշտ է, որ մեր երկիրն այսօր ծանր իրավիճակ է ապրում, շատ բաներ չկան, վաղվա օրը նույնպես աղոտ է, բայց առավել քան երբևէ մեր հոգիներն սպառազեն են Ձեզնով: Ձեր հայրապետության այս կարճ ընթացքում առաջինը, որ մենք նշմարեցինք, Ձեր լավատեսությունն է: Եվ իսկապես լավատեսությունը, ուղեկից ունենալով փոկունությունը, միշտ հաղթանակում է: Մեզ ոգևորում է Ձեր փոկունությունը, և մենք փորձում ենք մեր մեջ նույնպես կրել դրա մի մասնիկը:

Թույլ տվեք հանուն ճեմարանի սաների ջերմորեն շնորհավորել Ձերդ Սրբության Նոր տարին ու մաղթել Ձեզ երկար և բաջառողջ տարիներ՝ ի պայծառություն մեր Ս. Եկեղեցու և ի մխիթարություն մեր ժողովրդի:

Ամանորի մեր ջերմ շնորհավորանքները նաև միաբան և քահանա Հայրերին, դասախոսներին ու հյուրերին: Մաղթում ենք Ձեզ հոգու արիություն, համբերություն և երջանկություն նոր՝ 2000-րդ տարում:

Շնորհավոր Նոր տարի»:

Ապա ճեմարանականները կատարում են «Սոնա յար» երգը:

Ավանդություն դարձած սրամիտ կաղանդչեքերի ընթերցումը թարմացնում է բոլոր ներկաներին, և նույն տրամադրությամբ էլ շարունակվում է Նոր տարվա նվերների վիճակահանությունը:

«Էջ Միածինն ի Հօրէ» շաբաթաթերթի կատարումից հետո Վեհափառ Հայրապետը հանդես է գալիս օրհնության խոսքով: Նորին Սրբությունը շնորհավորում է ներկաների Նոր տարին, ապա խոսում միաբանությունից ունեցած իր ակնկալությունների՝ եկող տարվա իր ծրագրերի մասին՝ շեշտելով, որ այս տարին պետք է լինի «մեր ժողովրդի պահանջներն ու սպասումները բավարարելու» տարի:

Խոսքի ավարտին Նորին Սրբությունն օրհնում է ներկաներին: